

DOI : 10.33274/2079-4819-2021-74-1-108-116

JEL: O31

УДК 336-029: (330.322+330.341.1):005.342:330.131.7(045)

Неізвестна О. В.,
канд. екон. наук,
доцент

Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського,
м. Кривий Ріг, Україна,
e-mail: nieizviestna@donnuet.edu.ua
e-mail: koverza@donnuet.edu.ua

Коверза В. С.,
канд. екон. наук,
доцент

Іванова Н. С.,
д-р екон. наук,
доцент

e-mail: ivanova@donnuet.edu.ua

Шендригоренко М. Т.,
канд. екон. наук,
доцент

e-mail: shendrigorenko@donnuet.edu.ua

ІННОВАЦІЙНІ БАНКІВСЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ ІНВЕСТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ АНТИКРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ЕМЕРДЖЕНТНОЇ ЕКОНОМІКИ

UDC 336-029: (330.322+330.341.1):005.342:330.131.7(045)

Niezviestna O. V.,
PhD in Economic sciences,
Associate Professor

Mykhailo Tuhan-Baranovskyi Donetsk National University of
Economics and Trade, Kryvyi Rih, Ukraine,
e-mail: nieizviestna@donnuet.edu.ua

Koverza V. S.,
PhD in Economic sciences,
Associate Professor

e-mail: koverza@donnuet.edu.ua

Ivanova N. S.,
Grand PhD in Economic
sciences, Associate Professor

e-mail: ivanova@donnuet.edu.ua

Shendryhorenko M. T.,
PhD in Economic sciences,
Associate Professor

e-mail: shendrigorenko@donnuet.edu.ua

INNOVATIVE BANKING INVESTMENT TECHNOLOGIES AS A TOOL OF ANTI-CRISIS MANAGEMENT IN THE EMERGENT ECONOMY

***Мета.** Метою статті є дослідження можливостей застосування арт-банкінгу як інструменту антикризового менеджменту в умовах емерджентної економіки через призму зарубіжного досвіду.*

***Методи.** При підготовці статті застосовувалися загальні й спеціальні методи наукового дослідження економічних процесів, зокрема системного підходу, порівняння, угруповання, деталізації, узагальнення, методи статистичного аналізу та ін.*

***Результати.** Досліджено можливості арт-банкінгу як інструменту антикризового менеджменту в умовах зростання емерджентності економіки та різного роду потря-*

© О. В. Неізвестна, В. С. Коверза, Н. С. Іванова, М. Т. Шендригоренко, 2021

сінь. Визначено, що саме арт-активи демонструють виключну стабільність цін в часи нестабільних політичних подій, періоди війн та екстремальних ситуацій, що посилює зацікавленість ними в якості альтернативної форми інвестування. Здійснено аналіз світових продажів мистецтва та антикваріату, в т. ч. он-лайн, починаючи з 2009 року. Зауважено, що, незважаючи на численні кризові явища, у т. ч. і пандемію COVID-19, арт-ринок не втрачає своєї вартості. Як наслідок, наявність попиту на арт-інвестування стимулює розвиток арт-банкінгу. Здійснено огляд комплексу послуг з арт-банкінгу, який може знаходитися в арсеналі банківських установ. Аналіз основних тенденцій на світовому арт-ринку, розгляд комплексу послуг з арт-банкінгу та варіантів арт-інвестування дозволив авторам окреслити перспективи моделі інвестування у арт-активи в Україні. Акцентовано, що у клієнтів українських банківських установ є фінансові можливості для здійснення арт-інвестицій. Проте в умовах загальноекономічної нестабільності та тривалого розвитку пандемії COVID-19 вітчизняним банківським установам складно розвинути спектр послуг з арт-банкінгу та пропонувати варіанти арт-інвестування. Авторами запропоновано звернути увагу на можливість використання новітніх інноваційних технологій в частині оцифровки арт-об'єктів та впровадження технологій блок-чейн. Поділ арт-творів на мистецькі акції або криптографічні токени, які можуть бути придбані кількома покупцями, дозволить демократизувати арт-ринок і переглянути традиційні моделі купівлі та продажу арт-творів. Наголошено на очевидній перевазі таких заходів: приватні особи з низьким рівнем доходу і дрібні інвестори, яким до цих пір було важко здійснювати значущі покупки в арт-сфері, отримують можливість стати власниками частин дорогих арт-об'єктів і таким чином диверсифікувати свої інвестиційні портфелі, а банківські установи отримують можливість служити їм в якості шлюзу, отримуючи при цьому нові можливості в розвитку банківського бізнесу. Для пошуку потенційних інвесторів запропоновано банкам використовувати технологію Big Data, яка за допомогою цифрових слідів та портретів клієнтів зможе рекламувати арт-банкінг і виходити на пропозиції варіантів арт-інвестування, які є актуальними для клієнта банку у певний момент часу.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційний актив, стратегія інвестування, арт-банкінг, арт-актив, арт-ринок, мистецькі акції, криптографічні токени.

Постановка проблеми. Пандемія COVID-19 викликала «турбулентність» у багатьох сферах економіки, тривалий часовий лаг якої примушує приватних осіб, а також власників та топ-менеджерів великих компаній шукати альтернативні формати інвестицій. Попит на альтернативні напрями інвестицій особливо посилюється в часи нестабільних політичних подій, періоди війн та екстремальних ситуацій. Головними вимогами цього пошуку є більша стабільність альтернативи порівняно з традиційними депозитами банківських установ, інструментами фондового та валютного ринку. Арт-актив — це один із небагатьох активів, вартість якого з часом лише зростає. Його головною особливістю є слабка взаємопов'язаність з фондовим та

іншими ринками інвестицій. Арт-активи майже не чутливі до політичних подій, а у періоди війн та екстремальних ситуацій ціни на них демонструють виключну стабільність. Найбільш витребувані в якості інвестиційних арт-активів такі об'єкти, як предмети мистецтва, вино, рідкісні марки віскі, колекційні авто, годинники, ювелірні вироби, поштові марки, діаманти, китайська кераміка, колекційні монети, ікони, антикварні меблі тощо. Попит на арт-інвестування стимулює розвиток арт-банкінгу — фінансово-консультаційного супроводу арт-інвестицій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Арт-банкінг — достатньо нова послуга, яка з'явилася на світових фінансових ринках наприкінці ХХ сторіччя. Піонерами

цієї послуги стали швейцарський банк UBS, німецький Deutsche Bank и американський Citibank. Тема арт-банкінгу та інвестування у арт-активи активно висвітлюється в працях таких закордонних авторів як О. М. Сухарева [1], О. А. Федорової [2], С. В. Щуриної [3] Jacqueline O'Neill [4] та ін. В Україні арт-банкінг та напрям інвестування в арт-активи залишається поза увагою науковців, що лише поглиблює актуальність нашого дослідження.

Метою статті є дослідження можливостей застосування арт-банкінгу як інструменту антикризового менеджменту в умовах емерджентної економіки через призму зарубіжного досвіду.

Виклад основного матеріалу дослідження. Послуги з арт-банкінгу найчастіше

знаходяться у площині діяльності департаментів private banking банківських установ, оскільки раніше інвестування такого типу вважалося справою дуже багатих людей і компаній. У теперішній час ринок арт-активів переживає період демократизації. Інтернет дозволяє будь-якому інвестору ознайомитися з різними варіантами інвестування у цій галузі та збільшує чисельність потенційних покупців. Сучасні технології впливають на арт-ринок, що робить предмети мистецтва більш доступними, змінюючи методи їх створення та сприйняття.

Для більш детального ознайомлення з арт-банкінгом авторами був досліджений комплекс таких послуг, який може знаходитися в арсеналі банківських установ (табл. 1).

Таблиця 1

Комплекс послуг з арт-банкінгу, який може знаходитися в арсеналі банківських установ (складено авторами на основі [5; 9])

Назва послуги арт-банкінгу	Зміст послуги арт-банкінгу
Інвестиційний супровід при формуванні індивідуальних колекцій та купівлі арт-об'єктів	Рекомендації менеджерів щодо придбання найбільш вигідних з точки зору інвестиційного зростання арт-об'єктів, прогноз рентабельності на базі аналізу ринку і ціноутворення
	Консультації при формуванні колекцій (наприклад, збирання арт-об'єктів коштують дорожче, ніж окремі предмети)
Консультації зі стратегії інвестування	Юридична перевірка титулу володіння арт-активами, оцінювання заставних ризиків, аналіз документального супроводу (передінвестиційний аналіз)
	Аналіз доцільності включення арт-активів у стратегію управління активами, створення максимально ліквідного портфеля
	Пропозиції щодо диверсифікації портфеля арт-інвестицій
Експертний супровід у разі оцінювання творів мистецтва	Експертиза автентичності за допомогою залучення ліцензованих експертів з різною профільною спеціалізацією, висновки яких мають світовий авторитет і оформлюються відповідно до міжнародних стандартів; хіміко-технологічна експертиза (достовірність атрибуції за матеріалами і властивими автору техніками) і мистецтвознавча експертиза (атрибуція, справжність, провенанс, цінність)
	Адекватна оцінка (визначення справедливої ринкової вартості)
	Реставрація та зберігання робіт в охороняємих депозитаріях
Юридичний супровід та форензик-послуги	З'ясування юридичної чистоти об'єкта інвестування, підготовка документів, допомога в укладанні угоди, у тому числі на міжнародному рівні
	Укладання агентських угод (у т. ч. і з діями мистецтва та клієнтами)
	Комплексна перевірка благонадійності бізнес-партнерів (дослідження репутації, активів, кінцевих бенефіціарів, зв'язків, контактів, релевантного досвіду)
	Перевірка угод стосовно об'єктів інвестування на наявність ознак відмивання грошей, одержаних злочинним шляхом, а також санкційних і корупційних списків
	Розрахунок податкових наслідків придбання арт-активів

Назва послуги арт-банкінгу	Зміст послуги арт-банкінгу
Організаційний супровід	Організаційна підтримка в питаннях транспортування, рішення митних питань (на кожному кордоні існують свої нюанси) і страхування арт-активів
	Відстеження торгів, арт-заходів різного формату, забезпечення участі клієнта в аукціонах (відкриття рахунку в аукціонному домі, надання гарантій)
	Кредитування під заставу творів мистецтва та інших арт-об'єктів — зазвичай сума кредиту не перевищує 50 % від встановленої вартості об'єкта (запобіжний захід з боку банку)
	Консультації щодо залучення придбаних творів мистецтва, а іноді і цілих колекцій, до художнього життя. Організація демонстрації творів з метою підвищення вартості арт-активів

Практика формування колекцій арт-об'єктів знаходить поширення і серед великих банків та розглядається ними як належність банку до вищої бізнес-ліги, автоматично підвищуючи його статус в очах контрагентів і клієнтів. Розглядаючи арт-об'єкти в якості інвестиційних активів, вони стають прикладом для своїх клієнтів. Подальша капіталізація і соціалізація колекцій арт-об'єктів піднімає банк на новий рівень відносин у сфері культури, що підвищує лояльність клієнтів і робить відносини з банком більш міцними.

За даними порталу Artinvestment.ru [6], найбільші корпоративні колекції належать світовим банкам: UBS (більше 30 тис. предметів), Deutsche Bank (68 тис. предметів), Bank of America (25 тис. предметів), JP Morgan (30 тис. предметів).

Зібрання в десятки тисяч одиниць арт-об'єктів виводять фінансові інституції на один рівень з провідними світовими музеями. Природно, що на власному колекціонуванні банки не зупиняються, а підтримують інтерес до мистецтва і серед своїх клієнтів за допомогою програм арт-банкінгу або публічних партнерських проектів. Так, UBS є багаторічним спонсором ярмарки сучасного мистецтва Art Basel, Deutsche Bank патронусе ярмарок Frieze, нью-йоркське відділення ярмарки TEFAF заручилося фінансовою підтримкою Bank of America. Крім того, банки розуміють, що власні колекції підвищують капіталізацію самої фінансової установи і часто підтримують проекти художників, чії

роботи знаходяться в їх зібранні творів мистецтва: мистецтво зростає в ціні, не залишаючи банківських стін.

Незважаючи на пандемію COVID-19, арт-ринок не втрачає своєї вартості. Динаміка світових продажів мистецтва та антикваріату за 2009–2020 рр. наведена на рис. 1.

Як свідчать дані рис. 1, світові продажі мистецтва та антикваріату досягли 50,1 млрд доларів у 2020 році, що на 22 % менше, ніж у 2019 році та на 27 % ніж у 2018 року. Незважаючи на скорочення продажів загалом, сукупні продажі в Інтернеті досягли рекордного рівня — 12,4 млрд доларів, тобто відбулося подвоєння вартості з 2019 року (рис. 2).

Таким чином, онлайн-торгівля щодо загального обсягу продажів мистецтва (\$50,1 млрд) за останній рік виросла з 9 % до 25 %, при цьому 32 % приватних онлайн-продажів у 2020 році припало на нових покупців.

Аналіз основних тенденцій на світовому арт-ринку, розгляд комплексу послуг з арт-банкінгу та варіантів арт-інвестування дозволяє авторам окреслити перспективи моделі інвестування у арт-активи в Україні.

Український арт-банкінг у сегменті private banking знаходиться на етапі зародження і суттєво відрізняється від світових практик. Серед основних проблем розвитку вітчизняного ринку арт-банкінгу можна зазначити такі:

- складність в прогнозуванні доходності,
- неможливість застосування стандартних інструментів фінансового та інвестиційного аналізу,

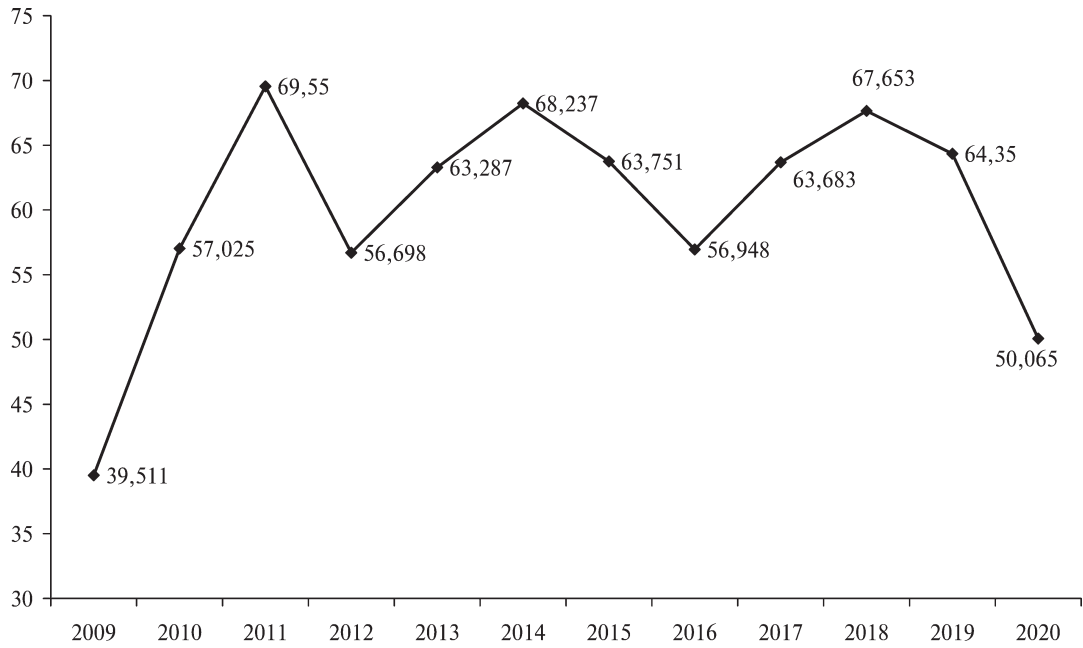

Рис. 1. Динаміка світових продажів мистецтва та антикваріату за 2009–2020 рр., млрд дол. (складено авторами на основі [4])

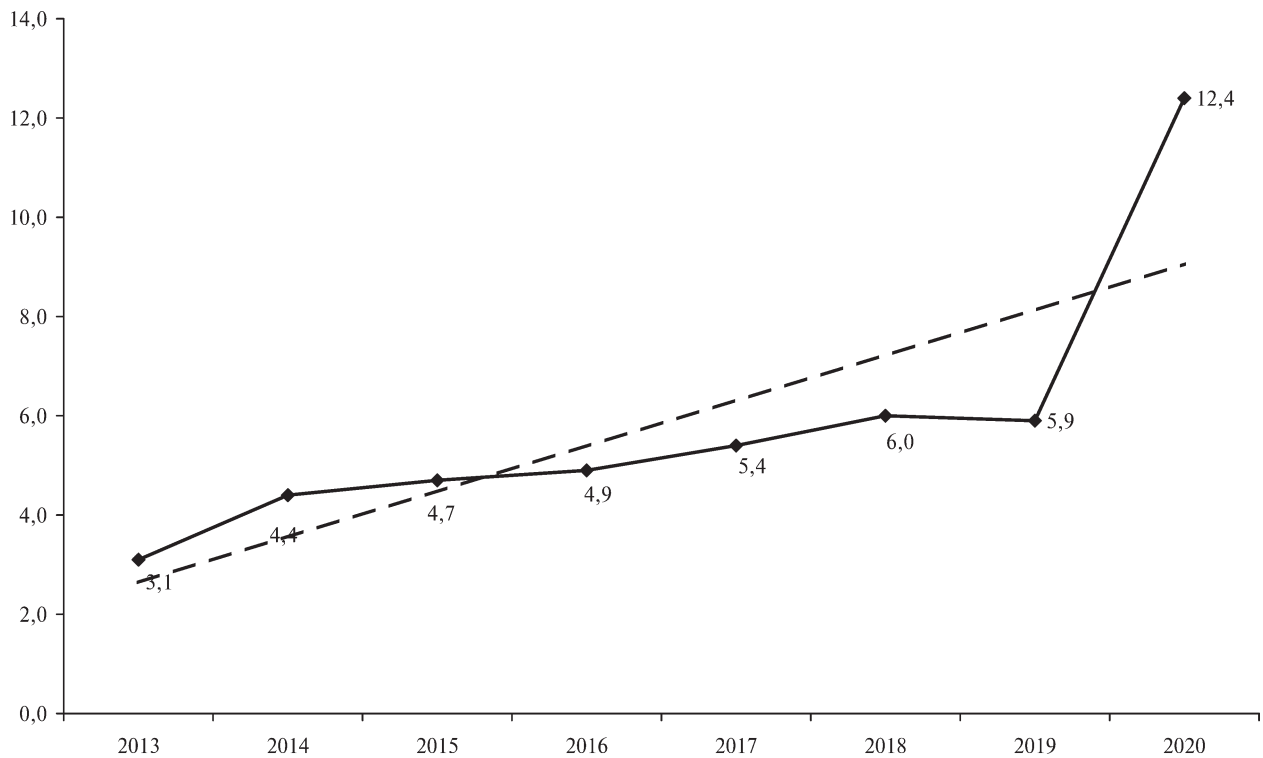

Рис. 2. Динаміка онлайн-торгівлі творами мистецтва та антикваріату за 2013–2020 рр., млрд дол. (складено авторами на основі [4])

- відсутність традицій інвестування у арт-об'єкти,
- особливості менталітету і бажання зафіксувати прибуток відразу,
- відсутність ліцензованих експертів з оцінювання творів мистецтва,
- відсутність прозорості ринку,
- спекулятивні рейтинги та оцінки,

- відсутність надійних джерел інформації про виконані угоди,
- відсутність практики страхування арт-об'єктів.

Проте слід відзначити, що, на відміну від зарубіжної практики, в Україні ще є можливості для розвитку компаній, які спеціалізуються на становленні арт-індексів, рейтин-

гів і організації аукціонів. Хоча, порівняно з іншими країнами, оборот українського арт-ринку невеликий. Експерти оцінюють його потенційну ємність приблизно у \$1 млрд. На сучасному українському арт-ринку є практично все, але, за оцінками фахівців, найбільш широко представлені живопис, посуд, книги і меблі. При цьому більшість предметів належать до XIX–XX ст. Речі XVIII ст. і більш старовинні з'являються не часто. Експерти відзначають, що у середньому предмети колекціонування на українському ринку, порівняно з Росією і західними країнами, недооцінені на 100–200 %.

Чи є у клієнтів українських банківських установ фінансові можливості для здійснення арт-інвестицій? Наприклад, щодо фізичних осіб, то можна зазначити, що протягом січня-квітня 2020 року українці подали понад 200 тисяч податкових декларацій про майновий стан і доходи, отримані в 2019 році. Загальна сума задекларованого доходу — 32,1 млрд грн, при цьому доходи в сумі понад 1 млн грн задекларували 3150 громадян. У квітні 2019 року число таких громадян було 2067, тобто відбулося збільшення числа мільйонерів на 52,4 %. Найбільша кількість осіб, які задекларували понад 1 млн грн доходів, у Києві (майже 1200 осіб), Харківській (278) та Дніпропетровській (270) областях [7].

Постає питання: яким чином банківські установи можуть стимулювати таких українців до інвестування в арт-об'єкти і служити їм в якості шлюзу, отримуючи при цьому нові можливості в розвитку банківського бізнесу?

У цьому випадку банкам слід звернути увагу на пропозицію можливості поділу арт-творів на мистецькі акції або криптографічні токени, які можуть бути придбані кількома покупцями. Одна очевидна перевага цієї моделі полягає в тому, що приватні особи з низьким рівнем доходу і дрібні інвестори, яким до цих пір було важко здійснювати значущі покупки у арт-сфері, тепер можуть стати власниками частин дорогих творів мистецтва з «блакитними фішками» задля розширення і диверсифікації своїх інвести-

ційних портфельів. Це веде до прямої демократизації арт-ринку і перегляду традиційних моделей купівлі та продажу арт-творів. У випадку з корпораціями спільне володіння частками творів мистецтва може підвищити корпоративну соціальну відповідальність. Як і інші інвестори, корпорації можуть отримувати дохід від приросту капіталу завдяки промоції або продажу творів мистецтва, які знаходяться у спільному володінні. Більш того, слід зазначити, що через використання мистецьких акцій або криптографічних токенів, якими можна управляти через загальнодоступний ланцюжок блоків, можна запобігти таким проблемам, як корупція, підробка і злом.

Оскільки все більше продажів продовжують рухатись в Інтернеті, перед банками постає необхідність активного використання цифрового маркетингу і просування послуг з арт-банкінгу через Інтернет-рекламу та рекламу в соціальних мережах. За даними Digital 2020 [8], у січні 2020 р. в Україні було 27,46 млн інтернет-користувачів та 19 млн користувачів соціальних мереж. За період з 2019 р. по 2020 р. кількість користувачів Інтернету в Україні збільшилося на 1,5 млн і на таку саму величину збільшилось кількість користувачів соціальних мереж. Проникнення соціальних мереж в Україні у січні 2020 р. склало 43 %. Враховуючи ці факти, вважаємо за необхідне рекомендувати банківським установам розробляти портрети потенційних споживачів арт-послуг і вираховувати їх за допомогою різних цифрових слідів (транзакцій), які пов'язані з темами арт-ринку, арт-об'єктів, інвестування. У цій ситуації на перший план виходить технологія Big Data, яка дозволяє віддалено управляти взаємовідносинами банків з клієнтами за допомогою масової персоналізації. Така технологія може запропонувати інтуїтивне обслуговування, яке є актуальним для клієнта банку у певний момент часу.

Висновки. Таким чином, за результатами проведеного дослідження можна зробити висновок, що питання ефективного інвестування завжди є на часі і саме арт-ринок готовий запропонувати альтернативу традицій-

ному фондовому ринку і ринку депозитних послуг. Банки не стоять осторонь сучасних трендів і готові запропонувати клієнтам створити гнучку і високодоходну інвест-стратегію за допомогою арт-активів і комплексу послуг з арт-банкінгу. В умовах загально-економічної нестабільності та тривалого розвитку пандемії COVID-19 вітчизняним банківським установам складно розвивати спектр послуг з арт-банкінгу та пропонувати варіанти арт-інвестування. Проте їм на допомогу можуть прийти новітні інноваційні технології. Оцифровка арт-ринку та впровадження технологій блок-чейн дозволять демократизувати арт-ринок і переглянути традиційні моделі купівлі та продажу активів. Автори пропонують банкам звернути увагу на пропозицію можливості поділу арт-творів на мистецькі акції або криптографічні токени, які можуть бути придбані кількома покупцями. Очевидна перевага цієї моделі полягає в тому, що приватні особи з низьким рівнем доходу і дрібні інвестори, яким до цих пір було важко здійснювати значущі покупки у арт-сфері, тепер можуть стати власниками частин дорогих арт-об'єктів і таким чином диверсифікувати свої інвестиційні портфелі. Крім того, авторами визначена перевага пропозиції і для корпоративних клієнтів: спільне володіння активами підвищить не лише соціальну відповідальність, але і дозволить отримувати дохід від приросту капіталу завдяки промоції або продажу творів мистецтва, які знаходяться в спільному володінні. Задля пошуку потенційних інвесторів автори пропонують банкам використовувати технологію Big Data, яка за допомогою цифрових слідів та портретів клієнтів зможе рекламувати арт-банкінг і виходити на пропозиції варіантів арт-інвестування, які є актуальними для клієнта банку у певний момент часу.

Список літератури

1. Сухарев А. Н. Арт-рынок: динамика и современное состояние. *Финансы и кредит*. 2013. № 45 (573). С. 19–24. URL : <https://cyberleninka.ru/article/n/art-rynok-dinamika-i-sovremennoe-sostoyanie> (дата звернення: 19.03.2021).

2. Федорова Е. А. Анализ тенденций развития арт-рынка. *Финансы и кредит*. 2010. № 34 (418). С. 26–31. URL : <https://cyberleninka.ru/article/n/analiz-tendentsiy-razvitiya-art-rynka> (дата звернення: 28.03.2021).

3. Щурина С. В. Инвестиции в объекты искусства финансовых институтов и банков. *Финансы и кредит*. 2015. № 24 (648). С. 54–56. URL : <https://elibrary.ru/item.asp?id=23612672> (дата звернення: 30.03.2021)

4. O'Neill, J. (2018). What You Need To Know About Art Tokenization And Investment. Available at : <https://medium.com/blockchain-art-collective/what-you-need-to-know-about-art-tokenization-and-investment-13523d3b5f1d> (accessed 14.04.2021).

5. Hiscox (2020). Hiscox Online Art Trade Report 2020. Available at : <https://www.hiscox.co.uk/online-art-trade-report> (accessed 01.04.2021).

6. Белькевич Д. Просто о сложном: Art Banking. *Artinvestment.ru* 07 июля 2020. URL : https://artinvestment.ru/invest/analytics/20200707_art_banking.html (дата звернення: 04.04.2021).

7. Пресслужба Державної податкової служби України. Доходи, отримані у 2019 році, задекларували вже понад 200 тис. громадян. Опубліковано 14 травня 2020 о 15:28. URL : https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/418563.html?fbclid=IwAR3_7MJZgbXpyuK4N9qdTXj1731sCItnCpQ7Huy-kdARpRcpMO7rV5oNe8E (дата звернення: 06.04.2021).

8. Digital 2020: Україна. URL : <https://datareportal.com/reports/digital-2020-ukraine#:~:text=There%20were%2027.46%20million%20internet,%20at%2063%25%20in%20January%202020> (дата звернення: 14.04.2021).

9. Deloitte. Отчет об искусстве и финансах 2019 – 6-е издание. URL : <https://www2.deloitte.com/lu/en/pages/art-finance/articles/art-finance-report.html2019> (дата звернення: 14.04.2021).

References

1. Suharev, A. N. (2013). *Art rynok: dinamika i sovremennoe sostoyanie* [Art market: dynamics and current state]. *Finansyi i kredit*

[Finances and credit], no. 45 (573). pp. 19–24. Available at : <https://cyberleninka.ru/article/n/art-rynok-dinamika-i-sovremennoe-sostoyanie> (accessed 19.03.2021).

2. Fedorova, E. A. (2010). *Analiz tendentsiy razvitiya art-rynka* [Analysis of art market development trends]. *Finansyi i kredit* [Finances and credit], no. 34 (418). pp. 26–31. Available at : <https://cyberleninka.ru/article/n/analiz-tendentsiy-razvitiya-art-rynka> (accessed 28.03.2021).

3. Shchurina, S. V. (2015). *Investitsii v obyekty iskusstva finansovyh institutov i bankov* [Investments in art objects of financial institutions and banks]. *Finansyi i kredit* [Finances and credit], no. 24 (648), pp. 54–56. Available at : <https://elibrary.ru/item.asp?id=23612672> (accessed 30.03.2021).

4. O'Neill, J. (2018). What You Need To Know About Art Tokenization And Investment. Available at : <https://medium.com/blockchain-art-collective/what-you-need-to-know-about-art-tokenization-and-investment-13523d3b5f1d> (accessed 14.04.2021).

5. Hiscox (2020). Hiscox Online Art Trade Report 2020. Available at : [\[co.uk/online-art-trade-report\]\(https://www.hiscox.co.uk/online-art-trade-report\) \(accessed 01.04.2021\).](https://www.his-</p>
</div>
<div data-bbox=)

6. Bel'kevich, D. (2020). *Prosto o slozhnom: Art Banking* [Just about complicated: Art Banking]. Artinvestment.ru. Available at : https://artinvestment.ru/invest/analytics/20200707_art_banking.html (accessed 04.04.2021).

7. Press Service of the State Tax Service of Ukraine (2020). *Dokhody, otrymani u 2019 rotsi, zadeklaruvaly vzhe ponad 200 tys.hromadian* [Revenues received in 2019 have already been declared by more than 200,000 citizens]. Available at : https://tax.gov.ua/media-tsentri/novini/418563.html?fbclid=IwAR3_7MJZgbXpyuK4N9qdTXjl731sCItnCpQ7Huy-kdARpRcp-MO7rV5oNe8E (accessed 06.04.2021).

8. Digital 2020: Ukraine. Available at : <https://datareportal.com/reports/digital-2020-ukraine#:~:text=There%20were%2027.46%20million%20internet,at%2063%25%20in%20January%202020> (accessed 14.04.2021).

9. Deloitte (2019). *Otchet ob iskusstve i finansah* [Art and Finance Report], edition 6. Available at : <https://www2.deloitte.com/lu/en/pages/art-finance/articles/art-finance-report.html2019> (accessed 14.04.2021).

Objective. *The objective of the article is to study the possibilities of using art banking as a tool of crisis management in an emergent economy through the prism of foreign experience.*

Methods. *In preparing the article, general and special methods of scientific research of economic processes are used, in particular, a systematic approach, comparison, grouping, detailing, generalization, methods of statistical analysis, etc.*

Results. *The possibilities of art-banking as a tool of anti-crisis management under conditions of growing emergent of economy and various kinds of shocks art investigated. It is determined that art-assets demonstrate exceptional price stability in the time of unstable political events, periods of wars and extreme situations, which increases their interest as an alternative form of investment. The analysis of world sales of art and antiques, including online since 2009 is made. It is noted that despite the numerous crisis phenomena, including the COVID-19 pandemic as well, the art market does not lose its value. As a result, the demand for art investing stimulates the development of art banking. An overview of the complex of art banking services, which may be in the arsenal of banking institutions is made. The analysis of the main trends in the global art market, consideration of a range of art banking services and options for art investment allows the authors to outline the prospects of the model of investing in art assets in Ukraine. It is emphasized that the clients of Ukrainian banking institutions have financial opportunities to make art investments. However, under conditions of total economic instability and long-term development of the COVID-19 pandemic, it is difficult for the domestic banking institutions to develop a range of art banking services and offer the art investment options. The authors suggest paying attention to the possibility of using the latest innovative technologies in terms of digitization of art objects and the introduction of block-chain technologies. Dividing artwork into art promotions or cryptographic tokens that can*

be purchased by multiple buyers will democratize the art market and revise the traditional patterns of purchasing and selling artworks. There has been emphasized the obvious advantage of the following measures: low-income individuals and small investors, who have hitherto found it difficult to make the significant purchases in the art sphere, obtain the opportunity to own the parts of the expensive art objects and thus diversify their investment portfolios, and the banking institutions are given the opportunity to serve them as a gateway, while gaining new opportunities in the development of the banking business. For searching the potential investors, banks are offered to use the Big Data technology, that with the help of the digital traces and the portraits of customers will be able to advertise art banking and come up with the proposals for art investment options which are actual to a bank's client at the moment.

Key words: *investments, investment asset, investment strategy, art-banking, art-asset, art-market, art actions, cryptographic tokens.*

Надійшла до редакції 28.04.2021